

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Ing. Mgr. Martinem Jakubem Brusem ve věci

žalobce: Y. H., narozen „X“, státní příslušnost Ukrajina,
zastoupen T. Š., obecným zmocněncem,
bytem „X“,

proti

žalované: Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,
sídlem Olšanská 2176/2, 130 51 Praha 3,

o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 6. 7. 2020, č. j. CPR-9106-2/ČJ-2020-930310-V230 a č. j. CPR-9106-3/ČJ-2020-930310-V230,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zmocněnce domáhal zrušení rozhodnutí žalované Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 6. 7. 2020, č. j. CPR-9106-2/ČJ-2020-930310-V230, jímž bylo v řízení o odvolání žalobce změněno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 15. 12. 2019, č. j. KRPU-191556-

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

20/ČJ-2019-040022-SV-CV. Tímto rozhodnutím správní orgán prvního stupně podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uložil žalobci správní vyhoštění a stanovil dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, na jeden rok od okamžiku, kdy žalobce pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Správní orgán prvního stupně zároveň vyslovil, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců, a stanovil mu dobu k vycestování z území České republiky v délce patnácti dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.

2. Změna provedená napadeným rozhodnutím spočívala v nahrazení části výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně týkající se vymezení počátku zákazu vstupu textem: „*Počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, se stanoví v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. od okamžiku, kdy uplyne doba k vycestování.*“ Žalovaná dále nahradila část výroku týkající se doby k vycestování textem „*Současně se podle ustanovení § 118 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., stanoví doba k vycestování z území Evropské unie do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.*“ Ve zbývajících částech žalovaná rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila.
3. Dále se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 6. 7. 2020, č. j. CPR-9106-3/ČJ-2020-930310-V230, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 15. 12. 2019, č. j. KRPU-191556-21/ČJ-2019-040022-SV-CV, kterým byla žalobci uložena povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč stanovenou vyhláškou Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, a to do patnácti dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.
4. Žalobce se v žalobě současně domáhal toho, aby soud zrušil také obě rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a uložil žalované povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Žaloba

5. V žalobě žalobce předně namítal nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, neboť se opírá o nezákonný důkaz v podobě žalobcova výsledku. Již v průběhu správního řízení žalobce upozorňoval na skutečnost, že nebyl před konáním svého výsledku náležitě a srozumitelně poučen a byl na něj v jeho průběhu vyvíjen nátlak s tím, aby se mu podrobil, neboť poté bude propuštěn na svobodu. K prokázání shora uvedeného navrhoval žalobce výslech svědků, což správní orgán prvního stupně odmítl, a žalovaná se k neprovedení tohoto důkazu nijak nevyjádřila.
6. Žalobce dále nesouhlasil s tvrzením žalované, že k nátlaku na něj nemohlo dojít, neboť tato skutečnost nevyplývá ze správního spisu, a navíc výsledku byla přítomna tlumočnice, což je zárukou korektnosti prováděného výsledku. Žalobce poznamenal, že záznam o nátlaku by byl do spisu učiněn jen stěží. Konstatoval, že je běžnou praxí, že správní orgány odpírají účastníkům jejich práva a využívají jejich neznalostí nejen jazykových, ale i právních. K prokázání svého tvrzení žalobce poukazyval na zvukový záznam pořízený při výsledku účastnice řízení dne 17. 7. 2020 v řízení o správním vyhoštění vedeném pod č. j. KRPA-155443/ČJ-2020-000022-SV.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

7. Podle žalobce nebyl v projednávané věci řádně zjištěn skutečný stav věci ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Správní orgány totiž nezákonně akcentovaly pouze skutečnosti svědčící v jeho neprospěch a mylně vyhodnotily, že se dopustil nelegální práce, aniž by si na podporu této domněnky zajistily dostatečné důkazy. Zejména si podle žalobce neopatřily důkazy potřebné pro závěr, že žalobce vykonával práci, k níž byl povinen mít pracovní povolení. Žalobce zároveň poukazoval na skutečnost, že soudy rozhodující ve správním soudnictví opakovaně vyslovily, že práce vyžadující povolení k zaměstnání je jen taková práce, která je vykonávána soustavně, podle pokynů a za mzdu, plat nebo odměnu. V této souvislosti žalobce namítal, že v projednávané věci správní orgány dostatečně nezjistily a neprokázaly, že by práce, kterou žalobce vykonával, naplňovala znaky závislé práce, tj. soustavnost, vztah podřízenosti (určení pracovní doby, místa výkonu práce a druhu vykonávané práce, určení zaměstnavatele) a výkon práce za odměnu. Podle žalobce měly správní orgány provést rozsáhlejší dokazování například výsledkem osoby, kterou označovaly jako V. K tomu žalobce odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Ads 177/2011, 5 Azs 51/2016, 4 Ads 75/2011 a 4 Ads 175/2011 a na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 3. 7. 1986, ve věci č. 66/85, Deborah Lawrie-Blum vs. Land Baden-Württemberg.

Vyjádření žalované k žalobě

8. Žalovaná ve svém vyjádření plně odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém se podrobně vyjádřila k projednávané věci a přezkoumatelně se vypořádala i s otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění do žalobcova soukromého a rodinného života. Byla přesvědčena, že v případě žalobce nelze od uložení správního vyhoštění upustit. Zároveň jeho uložení považovala za přiměřené opatření. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby pro nedůvodnost.

Posouzení věci soudem

9. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaná s tím výslovně souhlasila a žalobce nesdělil soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byl ve výzvě výslovně poučen, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
10. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během desetidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 2 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

11. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí o žalobě. Žalobce byl dne 28. 10. 2019 v 14:00 hodin kontrolován policejní hlídkou, a to při vykonávání lesních prací spočívajících ve stavění oplocení pro mladé stromky v lesním porostu v katastru obce „X“, v okrese „X“. Při kontrole předložil svůj biometrický cestovní pas Ukrajiny č. „x“ s vylepeným polským vízem typu „D“ na 180 dnů, kód „X“, platným od 14. 10. 2019 do 25. 6. 2020. Žalobce nepředložil žádné povolení k zaměstnání; vzniklo tak podezření, že se dopouští výkonu zaměstnání bez povolení k zaměstnání. Z těchto důvodů byl žalobce v 14:15 hodin podle § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů zajištěn a převezen na OPKPE Chomutov k provedení dalších opatření. O provedeném zajištění byl pořízen úřední záznam ze dne 28. 10. 2019, jehož třetí strana sestává z písemného poučení žalobce jakožto osoby omezené na osobní svobodě, vyhotoveného v ukrajinštině a žalobcem vlastnoručně podepsaného.
12. Dne 28. 10. 2019 bylo žalobci oznámeno zahájení správního řízení ve věci správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona o pobytu cizinců. Následně byl se žalobcem v přítomnosti tlumočnice do ukrajinského jazyka sepsán protokol o výsledku. V úvodu výsledku byl žalobce seznámen s důvody pořizování protokolu a poučen o svých právech a povinnostech. Žalobce svým podpisem potvrdil, že poučení v plné míře porozuměl a rovněž porozuměl důvodům, proč je tento protokol sepisován, že byl poučen o svém právu nevypovídat, tohoto práva avšak využít nechtěl. Žalobce netrval na přítomnosti svého právního zástupce. K důvodům své cesty do České republiky uvedl, že dne 19. 10. 2019 přicestoval do Polska, kde chtěl pracovat, ale nesehnal práci. Žalobce proto kontaktoval známého, který mu řekl, ať přijede do České republiky, že mu nějakou práci sežene. Dne 25. 10. 2019 žalobce přicestoval do České republiky do města, jehož jméno si nepamatoval. Tam na něj čekal Ukrajinec jménem V., který ho ubytoval. Druhý den pro něj V. přijel a odvezl jej spolu s dalšími Ukrajinci do lesa, kde mu ukázal, jakou práci má dělat. Tam jej později kontrolovala policejní hlídka. K dotazům správního orgánu prvního stupně žalobce vypověděl, že svého zaměstnavatele nezná, pracovat začal 26. 10. 2019 a pracoval od 8:00 do 17:00 hodin, dne 28. 10. 2019 pracoval od 8:00 hodin do doby, než byl kontrolován policií. Záznamy o odpracovaných hodinách si vedl sám, žádnou pracovní smlouvu neměl sepsanu, ani mu nebyly předány žádné dokumenty potřebné k práci. Jeho pracovní náplní bylo natahování pletiva okolo oplocenek. Za svou práci dostal od V. zálohu 1 000 Kč. Ohledně výše výplaty se žalobce s nikým nedomlouval, ale ostatní Ukrajinci mu řekli, že by to mělo být 100 Kč na hodinu. Žalobce dodal, že peníze měl dostávat za každý odpracovaný měsíc. Pracovní dobu stanovenou neměl, určovala se podle potřeby. Úkoly mu zadával V., který zajistil ubytování, jež mělo být zdarma. Bylo dohodnuto, že žalobce bude práci vykonávat měsíc. Dále žalobce sdělil, že je mu známo, za jakých podmínek může v České republice vykonávat zaměstnání, ale neplánoval zde pracovat. Byl si vědom toho, že na území České republiky pracoval bez povolení k zaměstnání, a tím porušil zákon. Žalobci nebyla známa žádná překážka, která by mu bránila k návratu na Ukrajinu. Závěrem žalobce uvedl, že to je vše, co chtěl k dané věci uvést. Protokol si přečetl a souhlasil s jeho obsahem, což stvrdil vlastnoručním podpisem.
13. Dne 31. 10. 2019 správní orgán prvního stupně ke své žádosti obdržel informaci od Úřadu práce – krajské pobočky v Ústí nad Labem, že žalobce ke dni 31. 10. 2019 ani ke dni provedené kontroly neměl vydáno povolení k zaměstnání, na základě kterého by mohl vykonávat činnost na území České republiky.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

14. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Nejprve se soud zabýval žalobními body vztahujícími se k rozhodnutí žalované o odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o správním vyhoštění žalobce.
16. Podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona o pobytu cizinců platí, že *„[p]olicie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, je-li cizinec na území zaměstnán bez platného oprávnění k pobytu nebo povolení k zaměstnání, ačkoli je toto povolení podmínkou výkonu zaměstnání, na území provozuje dani podléhající výdělečnou činnost bez oprávnění podle zvláštního právního předpisu nebo bez povolení k zaměstnání cizince zaměstnal nebo takové zaměstnání cizinci zprostředkoval.“*
17. Z § 4 odst. 2 správního řádu vyplývá, že *„[s]právní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.“* Podle § 3 téhož zákona platí, že *„[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.“*
18. Soud nepřisvědčil argumentaci žalobce, že je nutné považovat jeho výslech za důkaz získaný v rozporu se zákonem, neboť před jeho provedením nebyl řádně poučen o svých právech a povinnostech a zároveň byl na něj vyvíjen nátlak, aby se mu podrobil. K žalobcem tvrzenému nátlaku, soud předně poukazuje na skutečnost, že povinnost prokázat určité tvrzení leží právě na účastníkovi řízení, který je uplatnil. Pokud by skutečně byl na žalobce vyvíjen nátlak v průběhu řízení před správním orgánem prvního stupně, jednalo by se o excesivní postup správního orgánu, který nelze v běžných případech presumovat, pročez je třeba jej náležitě prokázat. Správní orgán totiž stěží může prokázat negativní skutečnost, že k nátlaku nedošlo a že se jeho postup v dané věci od běžných případů nikterak nelišil, pakliže nedisponuje např. kompletním video nebo audio záznamem veškeré komunikace svých pracovníků s účastníkem řízení (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2017, č. j. 2 Azs 225/2017-22, dostupný na www.nssoud.cz).
19. K samotné argumentaci žalobce ohledně nátlaku vyvíjeného správním orgánem prvního stupně soud konstatuje, že ze shora popsaného průběhu správního řízení je zřejmé, že žalobce při prováděném výslechu nevznnesl námitku, že by konkrétnímu úkonu neporozuměl. Žalobce neměl žádné výhrady vůči způsobu tlumočení otázek kladených správním orgánem a na položené otázky reagoval zcela adekvátně. V daném případě podle názoru soudu nelze ani odhlédnout od skutečnosti, že správní spis obsahuje úřední záznam o zajištění cizince ze dne 28. 10. 2019, č. j. KRPU-191557-2/ČJ-2019-040022-SV-CV, jenž zahrnuje poučení žalobce jakožto osoby omezené na osobní svobodě, které je vyhotoveno v ukrajinštině a žalobcem vlastnoručně podepsáno. Soud pokládá za jednoznačně prokázané, že se žalobci hned v počátku jeho komunikace se správním orgánem dostalo náležitého písemného poučení v mateřském jazyce, čímž mu byla prokazatelně zprostředkována celá paleta jeho procesních oprávnění. Řízení ve věci správního vyhoštění Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

bylo zahájeno týž den, kdy došlo k zajištění žalobce, a zde již byla žalobci ustanovena tlumočnice, která mu následně přetlumočila do jeho rodného jazyka poučení o jeho právech a povinnostech poskytnuté mu správním orgánem prvního stupně před zahájením výslechu. Žalobce výslovně uvedl, že poučení porozuměl. Z výše popsaného průběhu správního řízení a samotného výslechu žalobce tak podle názoru soudu nelze dospět k závěru, že by na žalobce byl vyvíjen jakýkoli nátlak s cílem přimět ho k výpovědi a že by se žalobci nedostalo náležitého poučení o jeho právech, tj. že by například nebyl poučen o svém právu k věci nevypovídat nebo o právu na právní pomoc.

20. Soud připouští, že žalobce na podporu svého tvrzení ještě v průběhu řízení před správním orgánem prvního stupně navrhl jako důkaz výslech svědků. Nicméně, jak vyplývá z vyjádření žalobce k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 25. 11. 2019 (kde tento svůj návrh uplatnil poprvé), jednalo se o osoby, které byly zajištěny společně s žalobcem a měly se dopustit stejného skutku. Tyto osoby se přímo neúčastnily žádného úkonu prováděného správním orgánem prvního stupně v řízení o správním vyhoštění žalobce, a tedy ani jeho výslechu. Správnímu orgánu prvního stupně tak nelze vytknout, že odmítl navržený důkaz provést, neboť výslech těchto svědků by nemohl prokázat žalobcova tvrzení týkající se jeho vlastního výslechu, kterého se tyto osoby neúčastnily.
21. Pokud žalobce v této souvislosti vytýká žalované, že se k neprovedení výslechu jím navrhovaných svědků nijak nevyjádřila, soud uvádí, že správní orgány nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43, dostupný na www.nssoud.cz). Z žalobou napadeného rozhodnutí (strany 5 až 7) jednoznačně vyplývá, že se žalovaná podrobně zabývala žalobcem namítanou nezákonností provedení výslechu a tvrzeními ohledně nátlaku, který na něj měl být správním orgánem prvního stupně vyvíjen, přičemž právě k prokázání těchto tvrzení se vztahoval žalobcův návrh na provedení výslechu svědků. Žalovaná dospěla k závěru, že v rámci předmětného řízení byl žalobce o svých právech a povinnostech opakovaně řádně poučován, a to v zákonem požadovaném rozsahu a vždy za přítomnosti tlumočnice, s čímž žalobce souhlasil. Žalovaná správně poukázala na to, že ze spisového materiálu lze seznat, že tlumočnice byla přítomna všem úkonům majícím vztah k vedenému řízení a že z obsahu protokolu o žalobcově výslechu nevyplývá, že by byl na žalobce činen jakýkoli nátlak nebo byl k něčemu nucen. Předmětný protokol ostatně nevykazuje ani žádné indicie o nekorektnosti postupu. Námitky žalobce tudíž žalovaná vyhodnotila jako vykonstruované za účelem změny obsahu vyjádření, a tedy i změny posouzení vytýkaného jednání. Z uvedeného je podle názoru soudu zřejmé, že se žalovaná zabývala podstatou uplatněných odvolacích námitek, přičemž dostatečně vysvětlila, proč nepovažuje argumentaci žalobce ve vztahu k nezákonnosti provedení výslechu za správnou, resp. proč pokládá jeho tvrzení za ničím nepodložená a účelová. Tím žalovaná implicitně potvrdila správnost postupu správního orgánu prvního stupně, pokud jde o neprovedení výslechu žalobcem navržených svědků.
22. S ohledem na shora uvedené soud uzavírá, že žalobce své tvrzení o tom, že na něj byl v průběhu řízení před správním orgánem prvního stupně vyvíjen nátlak, nijak neprokázal, neboť žalobcem navržené dokazování nebylo způsobilé tuto skutečnost prokázat, a ze spisu zároveň nevyplývá žádné působení správního orgánu prvního stupně na žalobce, které by bylo možno takto hodnotit. Stejně tak ze správního spisu vyplývá, že žalobce byl řádně a dostatečně poučen o svých právech. Žalobní námitka tudíž není důvodná.
- Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

23. K žalobcem předloženému zvukovému záznamu soud uvádí, že jej neprovedl jako důkaz pro jeho nadbytečnost, neboť se jedná o zvukový záznam, který byl pořízen v řízení o správním vyhoštění týkajícím se osoby odlišné od žalobce, a ve vztahu k projednávané věci nemá žádnou vypovídací hodnotu.
24. Soud nepřisvědčil ani žalobní námitce, že v daném případě správní orgány náležitě nezjistily skutečný stav věci ve smyslu § 3 správního řádu, tedy že si nezajistily dostatek důkazů k tomu, aby mohly učinit závěr o tom, že pro výkon práce, který je žalobci kladen za vinu, je nezbytné pracovní povolení. Soud především zdůrazňuje, že činnost, kterou žalobce vykonával na území České republiky, svým charakterem mimo jakoukoli pochybnost naplňuje znaky závislé práce. Žalobce totiž práci vykonával ve vztahu podřízenosti, jménem jiného subjektu a na jeho účet, na základě pokynů, pod kontrolou a za odměnu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35, publ. pod č. 3017/2014 Sb. NSS, nebo ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Ads 272/2016-53, dostupné na www.nssoud.cz). Žalobce podle svých slov natahoval pletivo okolo oplocenky, uvedená práce mu byla přidělena, dopředu mu byla vyplacena záloha na mzdu ve výši 1 000 Kč. Mzda mu měla být vyplácena ve výši 30 Kč za 1 metr pletiva, a to v hotovosti. Žalobce zároveň vypověděl, že přijel do České republiky za prací, v Polsku sice zaměstnán byl, ale tuto práci opustil s ohledem na nízkou mzdu, kterou za ni obdržel.
25. Z obsahu správního spisu je podle názoru soudu zcela zřejmé, že žalobce pobýval na území České republiky na základě povolení k pobytu vydaného Polskou republikou. Jednalo se o vízum typu „D“, tj. o národní dlouhodobé vízum, které svého držitele opravňuje k pobytu na území Polské republiky a v souladu s čl. 21 odst. 1 a 2a ve spojení s čl. 18 Úmluvy k provedení Schengenské dohody, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 265/2010, též k pobytu na území jiných členských států Evropské unie po dobu nejdéle tří měsíců během jakéhokoli šestiměsíčního období. Vedle oprávnění k pobytu je s vízem spojeno i povolení k zaměstnání, které je ovšem omezeno pouze na území státu, o jehož národní vízum se jedná (v daném případě tedy na území Polské republiky). Národní dlouhodobé vízum typu „D“ vydané Polskou republikou tak neopravňuje jeho držitele k výkonu zaměstnání na území České republiky. Dále soud uvádí, že výkon závislé práce cizincem, který není občanem členského státu Evropské unie, na území České republiky je možný výlučně na základě platné zaměstnanecké karty, karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance, modré karty nebo povolení k zaměstnání [srov. § 89 odst. 1 a 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“)].
26. Vycházejí z těchto zjištění soud shledal, že žalobce v daném případě není držitelem povolení k zaměstnání vydaného orgány České republiky (resp. tzv. zaměstnanecké karty), což správní orgán prvního stupně řádně prověřil dotazem na Úřad práce České republiky a což ostatně potvrdil i sám žalobce. V projednávané věci rovněž není sporu o tom, že žalobce nebyl zaměstnancem polského zaměstnavatele. Žalobce uvedené netvrdil ani v průběhu správního řízení, ani v žalobě. V úvahu tudíž nepřichází ani vyslání žalobce za prací do České republiky, a nelze tak aplikovat § 95 ani § 98 písm. k) zákona o zaměstnanosti. Soud tedy uzavírá, že žalobce nebyl na základě pracovního povolení vydaného orgány Polské republiky oprávněn vykonávat práci na území České republiky. Výkon jeho práce, tj. natahování pletiva okolo oplocenky, byl podle názoru soudu podmíněn získáním povolení k zaměstnání vydaného českými správními orgány. Žalobce však nebyl držitelem takového povolení, a ani to netvrdil. S ohledem na shora uvedené je Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

tudíž jednoznačné, že na území České republiky vykonával závislou práci bez potřebného povolení k zaměstnání, čímž naplnil skutkovou podstatu § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona o pobytu cizinců (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 4. 2017, č. j. 6 Azs 60/2017-13, dostupný na www.nssoud.cz).

27. Žalobci lze přisvědčit v tom, že soustavnost výkonu je jedním z definičních znaků závislé práce (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2011, č. j. 4 Ads 75/2011-73, ze dne 27. 4. 2012, č. j. 4 Ads 177/2011-120, nebo ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35, dostupné na www.nssoud.cz). To platí i z hlediska kvalifikace činnosti cizince pro účely řízení o správním vyhoštění v režimu zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2017, č. j. 5 Azs 51/2016-45, ze dne 25. 10. 2017, č. j. 6 Azs 261/2017-30, nebo ze dne 5. 6. 2018, č. j. 8 Azs 109/2017-41, dostupné na www.nssoud.cz). Podle názoru zdejšího soudu je nicméně nezbytné si uvědomit, že kontrola výkonu práce odhalí jen činnost prováděnou v době kontroly samotné. Na její soustavnější charakter je možno usuzovat z dalších zjištěných skutečností, například z výpovědi samotného cizince, z výsledku svědků či ze situace na místě (charakter činnosti, množství již provedené práce apod.). Na závadu nemusí být ani to, že se činnost dosud soustavnou stát nestihla, tj. jedná se teprve o první den práce (jako je tomu i v případě žalobce), jestliže se takovou podle vůle stran následně stát měla (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35, dostupný na www.nssoud.cz).
28. Znak soustavnosti vykonávané práce je významný pro rozlišení existujícího pracovněprávního vztahu, v němž je vykonávána závislá práce, od práce na zkoušku jakožto součásti výběrového řízení na obsazení volného pracovního místa nebo občanské (či rodinné) výpomoci. Byť je tedy zjištěná délka výkonu pracovní činnosti významným vodítkem pro učinění závěru o soustavnosti této pracovní činnosti, určující je, zda měla pracovní činnost dále pokračovat, tedy zda imanentní součástí právního vztahu mezi žalobcem a jeho zaměstnavatelem v době započetí výkonu pracovní činnosti byl předpoklad delšího trvání pracovní činnosti. V projednávané věci soud k tomu z žalobcovy výpovědi zjistil, že žalobce si zajistil výkon pracovní činnosti v České republice přes svého známého, jednalo se o práci, kde kromě žalobce pracovali i další cizinci, práci si žalobce našel poté, kdy v Polsku žádnou nesehnal. Žalobce měl přitom v plánu vykonávat tuto práci v České republice po dobu jednoho měsíce. Ve správním řízení žalobce neuvedl, že by konal práci pouze tzv. na zkoušku nebo že by se jednalo pouze o přátelskou či rodinnou výpomoc. Dále bylo z výpovědi žalobce zjištěno, že žalobce měl vykonávat pracovní činnost za odměnu, a to 100 Kč za hodinu. Žalobce dokonce dostal zálohu na svou mzdu. Práce byla žalobci podle jeho slov přidělována. Z uvedeného lze jednoznačně dovodit, že žalobce měl konat soustavnou pracovní činnost za odměnu ve vztahu podřízenosti, byť nebylo přesně rozkryto, jaké subjekty a jak byly ve vztazích zainteresovány. V tomto směru pokládá soud další dokazování – například žalobcem zmíněným výsledkem blíže neoznačeného V. – za nadbytečné.
29. Skutečnost, že správní orgány v daném případě nezjistily přesnou pracovní dobu, po kterou měl žalobce denně vykonávat svou práci, na uvedeném závěru o výkonu závislé práce žalobcem nemůže nic změnit. Uvedený údaj totiž pro učinění závěru o tom, že žalobce vykonával závislou činnost, není nezbytný, neboť jak vyplývá již ze shora uvedených okolností daného případu, žalobci měla být vyplácena mzda za odpracovanou dobu, jež měla být stanovována podle potřeby. Dovodila-li tedy žalovaná na základě výpovědi samotného žalobce, že se v jeho případě jednalo o výkon závislé činnosti, resp. že Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žalobcem vykonávaná práce naplňovala shora poukazované znaky závislé činnosti, jejíž výkon byl z již výše uvedených důvodů podmíněn získáním povolení k zaměstnání vydaného českými správními orgány, nelze takovému závěru nic vytknout. Tato žalobní námitka proto není důvodná.

30. K poukazu žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2012, č. j. 4 Ads 177/2011-120, dostupný na www.nssoud.cz, zdejší soud podotýká, že byl vydán za výrazně odlišných skutkových okolností. Nejvyšší správní soud v předmětné věci posuzoval případ, v němž žalobkyni vypomáhali s prací cizinci s dlouhodobým pobytem na území České republiky, kteří byli zároveň jejími příbuznými (sestřenice a synovec). Skutkové okolnosti v projednávané věci se od citovaného judikátu liší natolik, že není možné jeho závěry aplikovat.
31. Ve vztahu k druhému žalobou napadenému rozhodnutí, které se týkalo nákladů řízení spojených se správním vyhoštěním, soud připomíná, že je nepochybné, že žalobce svým protiprávním jednáním předmětné řízení o správním vyhoštění vyvolal, neboť vykonával závislou práci na území České republiky bez potřebného povolení k zaměstnání. Správní orgány tak podle názoru soudu postupovaly v souladu s § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., jestliže žalobci uložily povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč. Jelikož zároveň v projednávané věci nebyl dán důvod ke zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění, nemohl soud vyhovět ani návrhu žalobce na zrušení rozhodnutí o uložení nákladů řízení, když navíc žalobce v žalobě žádnou konkrétní námitku proti tomuto rozhodnutí neuplatnil.
32. Soud uzavírá, že nezjistil žalobcem tvrzené porušení povinností ze strany žalované ani správního orgánu prvního stupně, přičemž má za to, že skutkový stav lze mít za dostatečně zjištěný a odpovídající okolnostem daného případu ve smyslu § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu s tím, že rozhodnutí je taktéž přesvědčivě odůvodněno podle požadavků § 68 odst. 3 správního řádu. S ohledem na výše uvedené soud vyhodnotil žalobu v mezích uplatněných žalobních bodů jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
33. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaná, již nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani jejich náhradu nepožadovala, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 16. září 2020

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)